

SLIMMER PRODUCEREN MOET JE STIMULEREN: ZES OPLOSSINGEN VOOR EEN INNOVATIEVER MKB-MAAKINDUSTRIE

KIES VOOR 'GEMAAKT IN NEDERLAND!'

Om een sterke MKB-maakindustrie te behouden en te laten groeien, moeten er politieke keuzes worden gemaakt. De MKB-maakindustrie speelt een essentiële rol in onze welvaart, economie en bestaanszekerheid. MKB-maakbedrijven dragen bij aan het oplossen van grote maatschappelijke uitdagingen zoals de energietransitie, vergrijzing en verduurzaming.

Eén van de grootste uitdagingen voor MKB-maakbedrijven zelf is het verhogen van de productiviteit. Om concurrerend

te kunnen blijven, maar zeker ook om het tekort aan technische vakmensen op te vangen zijn innovatie en digitalisering essentieel. Innovatie is de tweede natuur van veel ondernemers, maar het gaat niet altijd vanzelf. Ook de overheid speelt een belangrijke rol bij het creëren en behouden van een gezond innovatieklimaat. Metaalunie presenteert graag zes oplossingen voor een innovatiebeleid dat aansluit bij de wensen van de MKB-maakindustrie.

De zes oplossingen zijn:

1. Landelijk netwerk van productiviteitscoaches
2. Zet een krediet garantieregeling op voor procesinnovatie
3. Kopieer het succes van de WBSO voor innovatie van het productieproces voor kleinere MKB-maakbedrijven
4. Versterk de ondernemersloketten waar vraag en aanbod veel beter samenkomen
5. Investeer! Minimaal jaarlijks 3% van het bruto binnenlands product (bbp) is noodzakelijk
6. Koppel subsidie aan productie in Nederland

WAT METAALUNIE CONCREET VRAAGT VAN DE POLITIEK:

I. ONTWIKKEL INNOVATIEBELEID DAT MEER GERICHT IS OP VERDIENKRACHT EN PRODUCTIVITEITSSTIJGING VAN DE MKB-MAAKINDUSTRIE

Met name het stimuleren van procesinnovatie (productie-innovatie door o.a. digitalisering) bij MKB-maakbedrijven is de sleutel tot succes van de innovatiekracht van deze bedrijven.

OPLOSSING 1. LANDELIJK NETWERK VAN PRODUCTIVITEITSCOACHES

Het 'peloton' van MKB-maakbedrijven moet aansluiting blijven houden bij de 'koplopers' op het vlak van man-arm produceren en digitaliseringstoepassingen in de bedrijfsvoering. Om dat te bewerkstelligen is een landelijk netwerk aan productiviteitscoaches nodig. Concreet: zet als overheid (EZK) - samen met vertegenwoordigers van de MKB-maakindustrie - een publiek-private samenwerking op waarbij een systeem met dergelijke coaches wordt uitgerold. Met een netwerk van 40-50 coaches, verspreid over Nederland, wordt een enorm resultaat bereikt.¹

OPLOSSING 2. ZET EEN KREDIET GARANTIEREGELING OP VOOR PROCESINNOVATIE

Een krediet garantieregeling voorziet in een normaal commercieel krediet van de 'huisbank' met een overheidsdekking. Het is voor procesinnovaties moeilijker om financiering te regelen omdat er, zoals bij software, geen activa zijn die als onderpand kunnen dienen. Om deze drempel te verlagen zou er een krediet garanteregeling opengesteld moeten worden voor investeringen in productie-innovatie.

II. MAAK DE HUIDIGE INNOVATIESTIMULERINGSINSTRUMENTEN VEEL BETER BEREIKBAAR EN WERKBAAR VOOR MKB-MAAKBEDRIJVEN

De overheid kent een veelheid aan programma's en innovatiestimuleringsregelingen/instrumenten. Helaas bereiken deze MKB-maakbedrijven onvoldoende.

OPLOSSING 3. KOPIEER HET SUCCES VAN DE WBSO VOOR INNOVATIE VAN HET PRODUCTIEPROCES VOOR KLEINERE MKB-MAAKBEDRIJVEN

Veel bestaande innovatie stimuleringsregelingen zijn – onder andere door de starre inrichting van het verantwoordingsproces – slecht toegankelijk voor kleinere (MKB)-maakbedrijven. De uitzondering is de WBSO die als regeling juist erg succesvol is in het bereiken van kleinere MKB-maakbedrijven. Kopieer het succes van de WBSO (regeling voor R&D) dan ook naar een WBSO voor innovatie van het productieproces voor MKB-maakbedrijven. Dit zorgt voor de gewenste laagdrempelige manier van ondersteuning voor kleinere MKB-maakbedrijven, waar dat het meest nodig is. Namelijk om de staffunctie in te vullen die bij kleine bedrijven vaak niet of heel mager aanwezig is.

OPLOSSING 4. VERSTERK DE ONDERNEMERSLOKETTEN WAAR VRAAG EN AANBOD VEEL BETER SAMENKOMEN

Vanuit de overheid is er een uitgebreid netwerk van (online) ondernemersloketten ingericht. Deze ondernemersloketten zijn vaak heel generiek en onvoldoende gebaseerd op de echte vragen en behoeften van de ondernemers. Het is daarom zaak om voor de komende jaren concreet middelen (€ 10 miljoen voor vier jaar) te reserveren voor een systeem van ondernemersloketten dat veel meer vraaggestuurd is. Betrek hierbij brancheorganisaties zodat een goed systeem van 'bewegwijzering' voor ondernemers in de MKB-maakindustrie ontstaat. Met het beschikbare geld moeten loketten worden ingericht waar ondernemers kosteloos ook echt worden geholpen bij het selecteren en inrichten van aanvragen van de juiste regeling.

¹ Een coach zorgt voor de invulling van de grootste gap bij kleine maakbedrijven. Deze gap bestaat uit 'wel willen' maar 'niet kunnen' door kennisgebrek en beperkte tot geen stafcapaciteit.

III. ZORG VOOR CONTINUÏTEIT VAN INNOVATIE-INVESTERINGEN IN DE (MKB-MAAK) INDUSTRIE

De afgelopen jaren is hierin in Nederland in vergelijking met omliggende landen als Duitsland en België relatief beperkt geïnvesteerd. Onze positie op het internationale speelveld staat hiermee onder druk.

OPLOSSING 5. INVESTEER! MINIMAAL JAARLIJKS 3% VAN HET BRUTO BINNENLANDS PRODUCT (BBP) IS NOODZAKELIJK

Innovatie is de oplossing voor veel (maatschappelijke) uitdagingen. Het is pure noodzaak om innovatiestimulering niet alleen in woord, maar ook in daad (lees: geld) te intensiveren. Natuurlijk is het ook aan het bedrijfsleven zelf om te investeren (en dit gebeurt ook), maar er ligt ook een belangrijke rol voor de overheid.

Nederland loopt qua innovatiestimulering – zeker voor de MKB-maakindustrie - achter op veel andere EU-landen. Het is belangrijk dat de industrie jaarlijks minimaal 3% van het bbp besteed aan innovatie. Om dat aan te jagen stellen wij voor om een *mkb-innovatiefonds* van € 200 miljoen per jaar in te richten. Specifiek gericht op de innovatie binnen de kleinere mkb-bedrijven (<100 medewerkers) in de industrie, de bouw, de installatiesector, de zorg en de logistiek/transport.

KIES! VOOR GEMAAKT IN NEDERLAND

Koninklijke Metaalunie denkt vanuit haar rol als vertegenwoordiger van een belangrijke sector voor Nederland graag mee aan oplossingen voor de uitdagingen waar Nederland mee te maken heeft of krijgt.

Voor vragen en andere informatie kunt u contact opnemen met:

Wijnand van Zanten
(manager Public Affairs Koninklijke Metaalunie)

e zanten@metaalunie.nl

IV. ZET IN OP HET BEHOUDEN EN UITBREIDEN VAN (SCHONE) PRODUCTIE IN NEDERLAND

Onder andere door innovatiestimuleringsregelingen veel meer te koppelen aan productie in Nederland zelf en dit zelfs als nadrukkelijke voorwaarde op te nemen in regelingen. Gemaakt in Nederland moet leidend worden!

OPLOSSING 6. KOPPEL SUBSIDIE AAN PRODUCTIE IN NEDERLAND

Koppel een verplichting tot produceren in Nederland aan de subsidievoorwaarden bij de bestaande innovatieregelingen voor sleuteltechnologieën. Met overheidssubsidie iets in Nederland ontwikkelen om dat vervolgens elders te laten produceren wordt niet alleen Nederlands belastinggeld in het water gegooid, het ondermijnt continuïteit van de Nederlandse maakindustrie.

koninklijke
metaalunie
De branchevereniging
voor de MKB-maakindustrie

Einsteinbaan 1
3439 NJ Nieuwegein

info@metaalunie.nl
www.metaalunie.nl
Tel. 030 - 605 33 44